



ರಾಜನ ಧರ್ಮಾಂಗ

ರಂಗನಾಥಪುರ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ದಯಾಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಬಿಲ್ಲು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಶೂರ ಎನಿಸಿದ್ದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ವೀರರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ತನ್ನ ರಾಜಭಟರ ಜೊತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ರಾಜನ ಬೇಟೆಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪಾರಿವಾಳ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಪಾರಿವಾಳವನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜನಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು. ಅವನು ತಡಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಾರಿವಾಳಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟನು.

ಆಗ ಪಾರಿವಾಳವು 'ರಾಜ, ದಯವಿಟ್ಟು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಡ' ಎಂದು ದೀನತೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ರಾಜನು ನಿರ್ದಯವಾಗಿ 'ಪಾರಿವಾಳ, ಇಂದು ನೀನು ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಬೇಟೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡನು' ಎನ್ನುತ್ತ ತನ್ನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ಪಾರಿವಾಳ ನಿಂತಿರುವ ಚೊಂಗೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ರಾಜನು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣವು ಗುರಿ ತಪ್ಪಿತು.

ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಕಾಡುಹಂದಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟನು. ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡ ರಾಜನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುನಿ ಒಬ್ಬನು ತನಗೆ ನೀಡಿದ ಶಾಪ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿತು. ರಾಜನು ದುಃಖಿತನಾದನು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ನೆನಪು ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡನು.

ಒಮ್ಮೆ ರಾಜನು ಬೇಟೆಗೆಂದು ಮುನಿಯೊಬ್ಬನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಡುಹಂದಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ರಾಜನು ತನ್ನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಡು ಹಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಕಾಡುಹಂದಿಗೆ ಬಾಣ ತಗುಲಿತು. ಅದು ರಭಸದಿಂದ ಓಡುತ್ತಾ ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಬಾಣ ತಗುಲಿದ ಕಾಡುಹಂದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮುನಿಯು ಕನಿಕರಗೊಂಡು 'ಕಾಡುಹಂದಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣರಾರು?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಕಾಡುಹಂದಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮುನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತು.

ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರಾಜನು ಮುನಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದರ್ಪದಿಂದ 'ಮುನಿಗಳೇ, ಕಾಡುಹಂದಿ ನನ್ನ ಬೇಟೆ. ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಿ' ಎಂದು



ಹೇಳಿದನು.

ಅದಕ್ಕೆ ಮುನಿಯು 'ರಾಜ, ಹಂದಿ ನಿನ್ನ ಬೇಟೆಯೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಾಗಿ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಧರ್ಮ' ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಿದನು.

ಆದರೆ ರಾಜನು ಮಹಾ ಅಹಂಕಾರಿ. ಅವನು 'ಮುನಿಗಳೇ, ನೀವು ನನ್ನ ಬೇಟೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬೇಡಿ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನೀವು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕುವೆನು' ಎಂದು ಹೂಂಕರಿಸಿದನು. ಮುನಿಗೆ ತನ್ನ ವಚನವನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. 'ರಾಜ, ನಾನು ವಚನಬದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ನಾನು ಕಾಡುಹಂದಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವೆನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ' ಎಂದ.

ರಾಜನು ಕೋಪಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಾಣವನ್ನು ಮುನಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಮುನಿಗೆ ಬಾಣ ತಗುಲಿತು. ಮುನಿಯು ದಾರುಣವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿಗೆ 'ರಾಜ, ಇಂದು ನೀನು ಬಿಲ್ಲು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತ, ಶೌರ್ಯವಂತ ಎಂದು ಬಗೆದು ನನ್ನಂತಹ ಅಮಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿರುವೆ. ನೀನು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದು ಗುರಿ ತಪ್ಪುವುದೋ ಅಂದು ನೀನು ಕಾಡುಹಂದಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುವೆ. ನೀನು

ಅಮಾಯಕನ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು' ಎಂದು ಶಾಪವಿತ್ತ.

ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಯಿತು. ಅವನು ದೈನ್ಯದಿಂದ 'ಮುನಿಗಳೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನನಗೆ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಮುನಿಯು 'ನೀನು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಗುರಿ ತಪ್ಪುವುದೋ ಆಗ ನನ್ನ ಶಾಪ ಫಲಿಸುವುದು. ಆ ಪ್ರಾಣಿಯ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲಿನ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ' ಎಂದು ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯ ದಾರಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜನು ಕೂಡಲೇ ಪಾರಿವಾಳದ ಬಳಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಪಾರಿವಾಳವು 'ರಾಜ, ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಅಮಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ನೀನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತೊರೆಯಬೇಕು. ಆಗ ನಿನಗೆ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುವುದು' ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ರಾಜನು ಪಾರಿವಾಳದ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಭಾಷೆ ನೀಡಿದನು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ನೀತಿ: ಅಹಂಕಾರವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಮೊದಲ ಶತ್ರು

-ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ